

PUBLICACIÓ NUM 1

“LA COMPETENCIA” DE F. SOLER PITARRA

Poesia de Frederic Soler “Pitarra”, del llibre “Nits de Lluna” on es cita Cervelló

LA COMPETENCIA

De Cervelló
à Vallirana
y de Pallejá
à l'Ordal
ab galera
ó ab tartana
van lo Xich
y 'l Federal.

Tenen competencia armada
sobre qui hi serà primer,
y no 's creu persona honrada
lo qu' hi arribará darrer.

Lo Federal, que li diuhen,
es un tartaner de pit;
los cavalls, ab ell, no viuhen;
no 'n vol may cap d' ensopit.

Los fueiteja, los arbora,
no 'l detura ni un barranch;
es un xicot qu' enamora
per lo maco y per lo franch.

Lo ser tartaner li agrada
y es un tartaner complert,
y tè una noya emprendada
que per ell está que 's pert.

Ell la estima tant á n'ella
que li diu, mirnatla ab goig:
–Si 't matès la tèva estrella
jo m' hi tornaria boig.–

Un jorn, duhentla á la tartana,
sens cap altre passatger,
deya: –¡Ay, noya, quí la mana
si ja ab tu tinch prou qué-fer!

¡L' hora es fresca que convida
van dringant los picarols;
vés, prendeta de ma vida,
si millor tonada vols!–

–Déixém corre la tonada
Y fes dú 'l trot al Galan
que vè 'l Xich ab tartanada
y ja veig que 't va encalsant.–

–¡Oh!–fa 'l Federal, ab ira–
d' aquest malehit n' hi ha un feix!–
y, tantost se gira, mira
que ja 'l Xich 'l aconsegueix.

–¡Arri! Diu,–peta la tralla
Y 'l cavall ja va al galop–
si avuy guanya aquest canalla,
com hi ha Déu que rebrás drop!–

Tot en vá. La tartanada
que dú 'l Xich passa fregant
y s' ou una gran riallada.
Li ha passat lo Xich davant.

II

Veure aquella carretera
desde el punt que hi passá aixó,
era veure polsaguera
com un núvol duhent un tro.

Lo Federal, que s' arbora,
fa volá 'l cavall talment:
la tartana, voladora,
va brucenta com lo vent.

Com la d' ell, l' altre tartana
tambè corre sense fré,
y 's sent dí al Xich, que la mana:
–¡Contra mí no hi podrás re!–

–¡Llamp de Déu, si haig de
poguerhi!–
diu lo Federal, com boig.
–¡Carretera no ha d' haverhi
perque tingas tú aquest goig!

–¡Para, noy, crida la noya,
que tinch pòr que volcarém!
–No vull darli aquesta joya;

Al davant li passarém.—

Y, seguint la carretera
arborats, pitjor qu' un llamp,
ja 'ls cubreix la polsaguera,
ja no veuhen res á un pam.

S' ouhen riallas, s' ou l' escarni
dels passatgers que dú 'l Xich,
que, hont hi ha foch, per mès
posarnhi
van cridant sense fatich,

y aquell retró, que no para,
y aquell panteig dels cavalls;
y la cridoria, qu' esvara,
tot, de pòls dins d' embolcalls,

l'infern sembla, fent dressera,
disparat pujant amunt,
que segeuix la carretera
udolant tot en conjunt.

La del Federal arriba
de l'altre tartana aprop;
ja hi es sobre, ja re 'l priva
de passá al davant d'un cop.

Quan, per veure si així 'l guanya,
vol passarli pe 'l costat,
l' altre, que li enten la manya,
la tartana ha decantat.

Queda poca carretera
per passar prop d' un torrent;
ell, cegát de polsaguera,
ja ni véu lo qu' está fent.

Passa, no hi ha prou amplada;
la tartana 's tomba, cau,
y, mentre á la fondalada
de l' avim va, que l' atráu,

s'ou un crit mortal d'angoja,
y ... amor, ditxas, ilusions,
contrapunt y passió boja,

tot es d' un torrent al fons.

III

A Cervelló, las campanas
tocan á morts sens parar;
tant dol fan, que dona ganas
lo sentirlas, de plorar.

L'enterro d' una donzella
va pujant apoch apoch;
es mitj dia, y estabella
un sol viu que cau com foch.

Un escolá, ab la creu alta,
va al davant afatigat;
lo sepulturer no hi falta
del Rector sempre al costat.

Lo Rector, dalt sa burreta,
va pujant, resant atent,
y a la caixa, ab la pobreta,
quatre noyas la van duhent.

Damunt la caixa, blanca,
la garlanda hi ha de flors;
la del tarongí no hi manca,
que fòu pura ab sos amors.

Va la comitiva, atenta,
resant y plorant á doll,
quant se sent soná estrident
una riallada d' un foll.

Un jove, ab los ulls com brasas,
va corrent y flestomant;
trinxant ceps, si passa rasas;
si bosch passa, tronchs petant.

En 'sent prop la comitiva,
fa petá' una tralla fort,
y crida: —¡Arri, que ja arriba!
¡Primer que jo perdre, mort!—

Ni la caixa, duhentla á n' ella,
cap recort li ha despertat;

la corona de donzella,
fujetejantla, ha desfullat.

–¿Ahont vas, Federal? gosa
al fi á preguntarli un.
–Vaig depressa, duch la Rosa
y vull guanyá 'l contrapunt.

Y, tot fent petar la tralla,
montanya avall va baixant,
volant tal com una palla
que 'l vent se la va emportant.

Y s'en va ab sas rialladas
y sas malediccions,
aytal com las torrentadas
dels torrents se 'n van al fons,

mentres tot lo poble crida,
de la creu fent la senyal:
–¡Competencia malehida!...
¡Veyas si n 'has fet de mal!–

Frederic Soler "Pitarra"